

lag, paa hvilket der kunde opføres en Bygning af ny Skatter, som kunde have Udsigt til at være holdbar, om ikke i al Evighed, saa dog i en Menneskealder eller mere. Til denne Udtalelse slutter jeg mig fuldt ud. Disse Lovforslag bør efter min Mening ikke forlade Rigsdagen, før Grundlaget er saaledes, at man kan se, at det er fast nok til at bære Skattepaaligningen her i Danmark i en nogenlunde overskuelig Fremtid. Da Landstinget i Fjor gjorde det store Spring og kastede de gamle Hartkornsskatter bort — et Spring, jeg fuldt ud sympatiserer med — og jeg derefter rejste mig op og tog Ordet mod Ejendomsskylden, var det ikke fra min Side Begærlighed, at jeg ikke kunde faa nok, der dikterede mig denne Holdning, men simpelthen Overbevisningen om, at det Grundlag, man lagde ved at lægge Ejendommen til Grund for Skattelovgivningen, var og maatte være uholdbart. Jeg vil tillade mig at søge at paavise, at dette er rigtigt.

Hvad man end kan sige om det foreliggende Forslag om Ejendomsskyld, er det der, man ikke kan sige, og det er, at den er en Skat paa Jorden. Det er den ikke. Man kan tidt nok gentage, at man endelig ikke maa forveksle den med en Formueskat, man kan gentage det saa mange Gange man vil, man kan ikke faa Folk til at tro det, for det er en Kendsgerning, at det er en Skat, der hviler paa de i fast Ejendom anbragte Kapitaler. Maalestokken er de 1,000 Kr. og Omvurdering hvert femte Aar. Det er og kan ikke være andet end en Formueskat. Men hvorledes har Udviklingen været her i Danmark i de sidste Aar, og hvad er det, der er sket, da Gældsstiftelserne kom — de, som ere komne her, hvor man har faaet de faste Ejendomme gældbetyngede i Løbet af en Del Aar? Hvad sker der, naar der stiftes Gæld paa Ejendom? Der sker slet ikke andet, end at en Del af den i den faste Ejendom bundne faste Kapital frigøres. Og denne Kapital er ingen Dobbeltgænger, som baade kan være frigjort, bero i Obligationer, der udstedes som Gældsbevis, og paa samme Tid eksistere i det gældbetyngede Materiale, i Ejendommen. Kapitalen er enkelt; i samme Øje-

blik, der er stiftet Gæld paa Ejendommen, eksisterer denne Kapital ikke mere i vedkommende Ejendom, den er gjort flydende og eksisterer kun i Obligationer, som ere udstedte af den, der har stiftet Gælden. — Men naar dette er Tilfældet, hvad er det saa, man gør ved denne Skat? Man etablerer for det første en fuldstændig Dobbeltbeskatning. Det er noget, man har været sig meget mod at gøre ved Kapitaler, der ere anlagte i alt andet — jeg henviser til Aktieselskaber osv. —, man har søgt at undgaa Dobbeltbeskatning; men med Hensyn til Kapitaler, der ere anbragte i fast Ejendom, har man ingen Betænkeligheder. Man dobbeltbeskatter disse Kapitaler, idet man først beskatter dem under den Forudsætning, at de endnu bero i Ejendommen, og dernæst beskatter dem som særlig Formue, som vedkommende sidder inde med. Hvorledes vil dette Forhold stille sig for en Ejendomsbesidder? Naar man sammenholder dette med Formueskatten til Staten, saa vil en Ejendomsbesidder, der sidder gældfri i sin Ejendom, komme til at svare to Gange Formueskat af den Formue, han virkelig ejer. Men den Mand, der har Gæld paa sin Ejendom, vil komme til at svare to Gange Formueskat af den Formue, han ejer, og en Gang Formueskat af den Kapital, han ikke ejer, og som i Virkeligheden ikke eksisterer i Ejendommen, men er gjort flydende og gaaet ud som Obligationer. Det er Forholdet. Er det retfærdigt at gøre sligt, hvor man er gaaet bort fra Teorien om Grundskatterne? — Desuden rammer denne Skat med haard Haand den gældbetyngede Mand, og den rammer i omvendt Forhold til Skatteevnen. Alene det, at en Skat rammer i omvendt Forhold til Skatteevnen, forekommer mig at være en saa vægtig Indvending, at man meget maa betænke sig paa at indføre den. Men endvidere rammer Ejendomsskylden særlig de producerende Dele af Befolkningen. Landbruget, der er ubeskyttet, vil altid komme til at bære Ejendomsskyldens fulde Beløb. Det kan aldrig kaste den fra sig. Fabriks-, Industri- og Næringsdrift vil have Mulighed for, saa længe Beskyttelsen virker til-